

Encara no m'estimes - Jonathan Lethem

Jonathan Lethem (Nova York, 1964) no escriu novel·les juvenils, sinó obres d'exploració. Va començar a moure's a cavall entre la ciència-ficció i la novel·la de detectius, va assajar l'autoficció i continua internant-se en espais desconeguts. No és una jove promesa ni un autor que es repeteix a si mateix, sinó que se situa a la zona de transició que incorpora la tradició pop sense oblidar els ensenyaments del segle XIX.

El que retrata *Encara no m'estimes* és la crisi existencial –en el sentit més respectuós del terme– que es presenta al voltant dels trenta anys. Lethem situa l'acció a Los Angeles, que és un dels llocs que ha servit en més ocasions d'escenari a aquesta crisi: resulta impossible imaginar-se algun habitant d'aquesta ciutat que no estigui buscant alguna cosa necessària però desconeguda, que de vegades sembla amagada rere el sexe, les drogues o el rocanrol, però que de fet no s'acaba de trobar mai.

Els membres del grup de rock no són pas insensibles, però amaguen les seves emocions sota una cuirassa d'indolència i fredor. Viuen com si els filmessin, tot segregant de manera automàtica frases que semblen extretes d'una telesèrie de moda (“No es pot ser profund sense superfície”). És més fàcil accedir al cos d'un altre que als seus fantasmes interiors. La buidor és una amenaça permanent. Hi ha qui la conjura segrestant un cangur del zoo, mirant centenars de vegades la mateixa pel·lícula, practicant sexe fins a l'esgotament o planificant concerts. Llavors apareix un home d'un altre temps i d'un altre lloc que els proporciona les lletres que els falten. És el personatge catalític que desencalla el que està encallat, i després atura el que està engegat. Dóna un tast de veritat, de realitat, però no és la solució, sinó un problema nou. El rerefons musical serveix de metàfora a la crisi: la millor cançó està feta amb queixes imaginàries, i està tocada amb una passió que ningú no sentirà mai. Els personatges estan condemnats a continuar buscant.

Jonathan Lethem ha dissenyat uns joves versemblantment estranys i els ha relacionat amb ells mateixos i amb el món de l'art. No tenen família, ni amb prou feines passat, sinó que viuen en un present que viuen en diferit. El millor de la novel·la són dues escenes situades en un hotel i en un estudi de ràdio, on el lector té la sensació d'habitar un espai que no havia estat mai escrit: l'autor captura el moment que sembla etern i que de sobte deixa d'existir.